

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt., 1/2 évre 8 frt., 1/4 évre 5 frt., 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt., 1/2 évre 9 frt., 1/4 évre 6 frt. 50 kr., 1 óra 1 frt. 20 kr.

HIRDETÉSEK: 4-hasábos petit sor egyszer 8 kr., minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltör sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A helyzet.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, május 31. (Saj. tud. táv. — Feladatott 6 óra 40 perczkor este.) A fővárosban ma délután különféle hírek terjedtek el, kapcsolatban *Wekerle* és a miniszterek bécsi útjával, valamint az egyházpolitikai javaslatok sorsával. Egyes hírek a kormány lemondását, mások diadalát jelezték. A hangulat fővárosszerte igen izgatott. Mindenütt csak a bécsi híreket várják s pertraktálják különféle magyarázatokkal. *Anynyi tény, hogy a lapok peszszimista tudósításai idáig tulzottak.*

Budapest, május 31. (Saj. tud. táv. — Feladatott 7 óra 20 perczkor este.) Bécsből megbízható, autentikus forrásból távirják lapunknak a következőket: *Wekerle* miniszterelnök, a kit ő felsége ma újabb hosszabb magánkihallgatáson fogadott, még holnap is Bécsben marad, mivel legfelsőbb helyen ma még nem döntöttek a kormánynak a kötelező polgári házasságot tárgyzó törvényjavaslat főrendiházi megszavazásának biztosítására irányuló előterjesztései felett.

Tudvalevőleg a *Wekerle*-kabinet ehhez kötötte állását. A miniszterelnök az erre vonatkozó döntést mindenestre még Bécsben be akarja várni.

Bármennyire komoly legyen is a politikai helyzet, mindezen belső események, valamint a felfogásokban fenforgó differenciák nézeteltérései egyelőre semmiféle hírlapi közlésnek tárgyát nem képezhetik. *Wekerle* miniszterelnök, aki ma délelőtt

Kálnoky gróf látogatását fogadta, délután újból hosszasan értekezett a külügyminiszterrel és később néhány óráig *Plener* pénzügyminiszterrel.

Az itteni parlamenti körökben, valamint a Budapesten is elterjedt azon hír, mintha kiváló politikai személyiségeket hívtak volna meg Magyarországból az uralkodóhoz: teljesen alaptalanok. Hiszen erre ma még semmi ok sem forog fenn.

Fejérváry br. honvédelmi miniszter és *Tisza* Lajos gróf, ő felsége személye körüli miniszter holnap mindenestre még Bécsben maradnak. *Bethlen* András gr. földművelésügyi miniszter az éjjeli vonatral Budapestre szándékozik utazni.

Bécs, május 31. (Saj. tud. táv. — Feladatott 9 óra 25 perczkor este.) Azon hírek, melyek úgy itt, mint Budapesten a kabinet lemondásáról elterjedtek, most még teljesen alaptalanok. A miniszterelnök kihallgatása után *Fejérváry* holnapra kapott meghívót különkihallgatásra.

Budapest, május 31. (Saj. tud. táv.) — Feladatott 10 órakor este.) A klubban a hangulat kitünő, s a kormány támogatására a legszilárdabban elhatározta magát az egész párt. A kormány bukása esetére óriási többség megy a liberális államférfiakkal az ellenzékbe.

A bulgáriai zavarok könnyen megnehezíthetik *Kálnoky* helyzetét, s adelegáció ószre halasztását lehetetlenné teszik, a mi a kormány helyzetét jelentékenyen erősíti, még bekövetkezhető eshetőségekre is. A főváros lakossága, a tőzsdén és

a polgárság hihetetlen izgalommal várják a bécsi híreket, annyira, hogy sokan felutaztak Bécsbe. A szerkesztőségeket szakadatlanul ostromolják, és az esti lapokat mesés tömegekben szétkapkodják.

Reakzionárius áramlatok.

A hosszú béke — miként a szent szövetség idejében — ugylátszik ismét felőkészül idézni Európa-szerte a politikai viszonyok reakzionárius felgyomosodását. Emitt a szuronyok milliói, melyek a fejedelmek egyetlen intésére bármikor és bár mely célra feltűzhetnek és akcióba vitethetnek, amott a fészkelődő alkotmányos jogaival élni, a adófilléreinek hovatfordítása fölött rendelkezni akaró népnek feszélyező kellemetlenkedése, a szabadelvű institúciók termékenyítő levegőjében szó és befolyáshoz jutó proletárság fenyegető sorakozása. Mindezen elmentétek kölcsönhatása Európa leghatalmasabb monarcháiban azon gondolatokat látszanak megérlelni, hogy talán még is helyesebb volna, ha már a statusquo és a non interventio elvét épségben kell tartani, hogy akkor helyesebb volna, ha erre inkább egymás között semmint egymás ellen kötnének szövetséget. A feudál klerikális és tetőtől talpig katolikus osztrák diplomácia és bécsi udvar csak kelletlenül barátkozott a pápa halálos ellenségével, míg ellenben a porosz junkerek és mukkererekben rokon lelkekre talált, kik most már, hogy a jezsuitákat is visszaölelték luteránus kebleikre, épen nem sokat törödnének vele, ha Róma bizonyos viszonzószolgálatok fejében — vissza esnék az isten helytartójának birtokába.

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Kilencz menyasszony.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Írta: CSITT.

VII.

Aranka.

Etelka csalfasága arra az elhatározásra indított, hogy az első leánynyal, akit hamarosan megszeretek nyolcz nap alatt megesküszöm már — bosszúból.

Másodvirágzás volt a hetedik menyasszonyomnak az az érzeménye, amelyet én kel tettem fel nála öröknek látszó álmaiból. Csupa lemondás volt az egész leány, nem rólam mon dott le, hanem az első szerelméről. Az első szerelme pedig valami huzártiszt volt, akinek a házassági ígértenél csak a váltólejáratai voltak sürűbbek. Egy verőfényes őszi napon kiszűlt, hogy Arankának nincs meg a kau cziója s így a szerelmi házasságból nem lesz semmi.

S csakugyan az Arankám első szerelme az őszi manőverek befejeztével minden fölös leges érzélgés nélkül átengedte a csatatért másnak, azaz nem másnak, hanem nekem.

Én elfoglaltam a csatatért minden előitélet nélkül. Nem vettem ross néven Arankától, hogy otthon felejtették. S igazam volt, mert holmi kaucazió kellemetlenség elő szokott fordulni a legnagyobb családokban is. Hogy messze ne menjek példáért, itt van mindjárt a hetedik menyasszonyom.

Valami falun akadtam össze vele. A falu nevére már igazán nem emlékszem. De nem is fontos. A földolog az, hogy egy erdei mulatság volt, amelyen jobb ügyhöz méltó könnyelműséggel rugtuk és nyeltük a port. Mikor a keringő észvesztő forgatagában kéjesen öleltem magamhoz a takaros leányt, rögtön átláttam, hogy ez lesz az a leány, akivel 8 nap alatt megesküszöm.

A négyes alatt az első menyasszonyom történetének az elbeszélésével vezettem be a később következő szerelmi vallomást. Az első menyasszonyomat követő menyasszonyaim történetét hűség kedvéért oda módosítottam, hogy akartam Leona után már nagyon sokszor szeretni, de nem sikerült, mert akármilyen figyelemmel tüntettek is ki a hölgyek, Leonát nem tudtam feledni.

Arankát annyira meghatotta a közlékenységem, hogy bizalmaskodni kezdett. Elmondta nekem kellő módosításokkal azt a boldogtalan

kaucazió históriát, amelyből nyomban megállapítottam, hogy találkozásunk révén két sokat szenvedett szív egymásra lelt. Semmi sem könnyebb tehát annál, hogy belészeressünk egymásba.

Meg is történt volna egyszeribe a vallomás, ha olyan nagyon rövidék nem volnának azok a nyári éjszakák. Epen benne voltam a vallomásom fogalmazásában, mikor a hegedűkezelő vályogvetők reazenditették a Rakóczy-indulót s vége volt a mulatságnak. Soká néztem a kocsi után, amelyen a menyasszonyjelöltem elrobogott s úgy rémlett, mintha valaki vissza is nézett volna a kocsirol.

Ittunk egy keveset a fiukkal, meg egy aranyos szöke leánynyal, aki azóta boldog felesége az egyik czimborámnak. Mire mi is bekerültünk a faluba, már hallgatagon el volt határozva, hogy lemaradunk a vasutrol. S így is történt. Csak annyit sürgönyöztem a princípálisomnak, hogy meghaltam, koporsóm reggel érkezik. Az öreg mindjárt tudta, hogy vagy be vagyok rugva, vagy megint házassodom.

Dél felé vizitbe mentem Arankáékhoz. — Megismerkedtem a mamájával. Mindjárt kinezettem belőle a mintaanyóst, a kinek — ha hoz zám talál költözni — csak a „Rózsafüzér”-

Ellenben a muszka császárnak elejétől fogva gyűlöletes volt a Szajna menti republikánusok tömjénfüstje s a marzeilléz féktelen hangja; vágyó szívvvel tekintett a Wien és a Spree partjai felé amely felé házának hagyományai, politikájának hitelvei és trónjának valódi érdekei oly csábitólag hivatgatják.

Minden jel oda mutat, hogy a három nagyhatalom megértette végre egymást. Ami keserűséget és felreértést a legutóbb lefolyt 40 év eseményei és tanúságai az elmék- és szivekben hagytak, legyenek feledve s bogoztassék a kipróbált régi kötelek ott össze ismét, ahol azt Miklós csár hatalomvágya és Ausztria hálátlan-sága ketté szakították és legyen a hatalmasok szívének ez a hármas köteleke egyszermind üdvös féke és békója a népek szabadságának. Nem igaz, hogy az idők folyását visszafelé nem volna lehetséges terelni; hiszen mi az idő más, mint bizonyos helyzetek és események alakulásának egymásutánja? és ezen 40 év előtti eseményeket újra csinálni és helyzeteket újra teremteni ne volna lehetséges a világ leghatalmasabb fejedelmeire nézve? Hát mire való akkor a 10 millió szurony?

Fő dolog, hogy az a 10 millió szurony ne egymás ellen, hanem együtt egy negyedik ellen fordítottassék, a kinek gérokk az uniformisa és adóczédula a védekezése. Fő dolog az egyetértés, mert ha ez meg van, akkor sorompók közé lehet hívni a kornak szellemeit, a XIX-ik század összes démonait. Es ez az egyetértés meg van. Az orosz kereskedelmi szerződés megkötése Németország- és Ausztriával, bevezette azon közeledés pro-czeszuszusát, mely végeredményében a szent szövetség-hez fog vezetni. Nagyon meglehet, hogy az Olaszországgal kötött hármasszövetség már csak a papíron van, s az örökre eltemetve hitt szent szövetség Oroszországgal tényleg létezik.

A szymptomák, melyek a politikai élet arculatán fel-fel tünedeznek, semmi jóra nem mutatnak. — A házárjátékos szerb ex- király vállalkozott a reakció próbamozgósítására, és kísérlete pompásan sikerült. Kitünt, hogy egy alkotmányt minden baj nélkül föl lehet függeszteni; még a hála-deputációk se maradnak el. A másik próbát a bolgár fejedelem csinálja most, midőn az országa

fő-fő oszlopát és támaszát, ki őt a fejedelmi székre ültette s azon megtartotta, elbocsájtja, mert kezdett neki kellemetlenné válni. Nincs rá többé szükség, miután meg van a barátság az orosz csárral. Ha nincsen ördög, nem kell pap.

Ugy látszik, hogy a helyzet ilyenén alakulása mellett a magyar politika tul élte magát, s a magyar nemzet alkotmányos szabadsága, igaz liberalizmusa épen oly unikum, épen oly anakronizmus, a milyen a század első felében a szent szövetség idejében volt. Penz van elég, s a 25 év becsületes alkotmányos munkája által megnyitott jövedelmi források ontják már ezután az évi 25—30 millió forintnyi feleslegre rugó aranyat maguktól is. Az ébredő kamarilla átnyújtja tapogatózó csápjait az ország határain, s míg csak pár évvel ezelőtt remegett annak a gondolatától is, hogy a hatalmas magyar közszellem megtámadhatná a monarchia közjogi alapjait, most sötét hatalmát magának a magyar alkotmány oszlopainak megdöntésén próbálja ki.

De azért a magyarnak nincs miért megijednie. Kettős oszlopa van ezen alkotmánynak: a király elvűsége és esküje, melyet ezen alkotmányra tett, s melyet Európa legjellemesebb és lovagiasabb fejedelme soha megszegni nem fog, és a magyar nemzet törhetlen ragaszkodása az ő szabad intézményeihez, melyből őt kiforgatni sem a bécsi kamarilla, sem a szent szövetség, sem a saját kebelében a reakció készséges zsoldosaiként kínálkozó muszkavezető csapat kiforgatni nem fog.

BELFÖLD.

A polgári házasság mellett.

Komáromból távirják: A megyei közgyűlés 45 szavazattal 23 szavazattal szemben elhatározta, hogy feliratot intéz a főrendiházhoz, melyben a kötelező polgári házasságot tárgyzó javaslat elfogadását kéri.

Bolfras és Pápay.

Az alkotmányosság érzete oly erős a királyban, hogy más, mint az arra illetékes ember alig folyhat be az egyszer-másszor szőnyegen levő kérdésbe; es alól talán csak két udvari ur kivétel környezetében: Bolfras és Pápay, kiknek véleményére a király igen sokat ad. Pápay jó barátja Magyarországnak, Bolfras nem Pápay most beteg. S a Pápay betegségét, sajnos, érezzük mindnyájan.

Természetesen se Bolfras, se Pápay nem hozkodhatnak elő valamely ügygel maguktól, de minthogy folyton a királylial vannak, az ügyek egyszer-másszor szóba kerülnek s két kedvenc emberének ilyenkor nyilvánított véleménye annyira megragad a felség figyelmébe, hogy a elintézésnél rendszerint megkérdezi:

— Mit is mondott ön Pápay a minap?

— Ah, felség, az csak amolyan futólagos észrevétel volt.

— Nekem azonban úgy látszott, mintha igaz lett volna. Hát lássuk csak, miképen is gondolja azt ön?

S erre Pápai felszabadítva szólásra, rendesen keresztülviszi amit akar.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása.

Budapest, május 31.

Kezdeté d. e. 10 órakor.

Elnök: Bánffy Dezső br.

Jegyzők: Josipovich és Eszterházy Kálmán.

A kormány részéről jelen vannak: Hieronymi, Szilágyi, Csáky, Lukács, és Joszipovich miniszterek.

Pázmándy Dénes sürgős interpellációt nyújtott be az erdélyrészi nemzetiségi igazgatók tárgyában.

Csáky Albin gróf beterjeszti a József-műegyetem helyiségének kibővítéséről szóló törvényjavaslatot.

Kiadják az illető bizottságnak.

Matuska Péter előadó bemutatja a gyermekek vallásáról szóló igazságügyi bizottsági jelentést.

Nedeczky János előadó beterjeszti a zsidó-reczepezióról szóló jelentést.

Annak idején napirendre tűzik.

Ezután harmadszori felolvasásban is megszavazták a vasuti árufuvarozásra, az 1886. évi IX. és 1889. XXXIV. t.-cz. módosításáról az államvasutak újabb beruházásairól és az új épület, a Károly-, József- és Flórián-laktanya és a Gellérthegy-i erdő értékesítésére vonatkozó javaslatokat.

A helyzet.

Következett a közös függő adósság egy részének bevéltéséről szóló javaslatok tárgyalása.

Apponyi Albert gróf nem tartja helyesnek, hogy Wekerle távollétében tárgyalják azt a fontos javaslatot. Kéri tehát annak elhalasztását. (Helyeslés balfelől.)

Csáky Albin gr. azt hiszi, hogy amiért a pénzügyminiszter távol van, azért a javaslat tárgyalható. Am ha kívánják az elhalasztást, az ellen nem tesznek kifogást. Kéri tehát az elnököt, hogy a pénzügyminiszter hazajöttesse.

keil megrendelnem s nem lesz hiba a ház körül. Arankák házához pompás udvarkert vezetett, a melyet az Isten is szerelmi idyllek számára teremtett. Ebben a kertben vallottam be két hét múlva Arankának az én szerelmeimet s kértem meg a kezét.

Aranka jól fogadta a szándékomat, de nem borult pirulva — mint vártam — a nyakamba. Ez a tartózkodás ingerelt. A boldogító igen amugy szárazon nem sokat ér. Fel akartam melegíteni ezt a leányt. Néhai jó Ciceró urnak, — a ki — mint mondják — elég jó szónok volt, — becsületére vált volna az az ékesszólás, a melylyel jövő boldogságunkat ecseteltem.

S nem tudtam hatást csinálni. Aranka csak nem hevült. Kezdtém kétségbeesni, mert kénytelen voltam magam előtt két dolgot bevallani. Az egyik az volt, hogy komolyan szeretek, a másik az, hogy Aranka nem szeret s csak azért mondta ki a boldogító igent, mert azt hiszi, hogy a férjhezmenetel legfőbb ideje nála is elérkezett. Hazajöttem. Irtam neki szépen kifundált szerelmes leveleket. Minde-nikre megjött a válasz pontosan. Micsoda levelek voltak azok! Ha hivalkodni akarnék, elmondhatnám, hogy kaptam már olyan szerelmes levelet is, a mely jéggel volt kibélelve, de egyiktől sem fagytam meg annyira, mint Arankám leveleitől, a melyeket legtalá-

lóban egy-egy pohár se hideg, se meleg limonádéhoz lehet hasonlítani.

Szemérem is lobbantottam a legközelebbi látogatásom alkalmával ideg tartózkodását, a melyet egy menyasszonynak föltétlenül le kell vetkőznie a völégényével szemben. Valami borzasztóan unalmas szabad előadást rendezett méltatlankodásomra a menyasszonyom, a melynek az volt a kvintesszenciája, hogy nem illik, hogy a nyakamba ugorjon, mikor még nem is beszéltem a mamájával. Akkor vettem először tudomásul, hogy ez a leány engem csak a formszerűségek megtörténte után akarna szeretni. Bántotta nagyon a hiúságomat, hogy csak olyan tüzet tudtam gyújtani az Arankám szívében, amely a „Pesti művelt társalgó”-ban toglalt illem és életrendi szabályzatok korlátai között tud lobogni; le is akartam ezért mondani a menyasszonyomról, de mert nagyon szerettem, nem mondtam le, hanem beszéltem a mamájával.

Hogy mit mondtam neki, már nem tudom; de bizonyos, hogy jól beszéltem vele, mert készenlétben tartott anyai áldását két kézzel adta reám és a végszóra belépő Arankára. A tabló tehát teljes volt. Méltó lett volna valami művészetetre is.

Mikor egyedül maradtunk s anyyi vajudás után odaloptam az első csókot a menyasszonyom jéghideg ajkára, őrszetört a mé-

ses, Aranka sirni kezdett. Ez végképpen kihozott a sodromból s elhatároztam, hogy megveszem és elolvasom az összes illemszabályokat s ha nincs bennük a völégényi csókhöz szolgáló használati utasításban siránkozás, hát akkor nem lesz — lakodalom.

Hazajöttem s megállapítottam, hogy Arankát nem alaptalanul terheltem az illendőség szabályainak tulhajtásával. Fájt ugyan a lemondás, de lemondtam s voltam annyira gyöngéd, hogy legbensőbb titokként őriztem meg lemondásom fájdalmait. Míg én igyekeztem feledni a falut, addig a faluban sokkal többet foglalkoztak az elmaradásommal, mint szerettem volna.

Egy napon levelet kapok, a melyben az van írva, hogy miután a szándékom nem komoly és a viselkedésem nem illedelmes, hát küldjem vissza Arankának hozzám írt szerelmes leveleit. Nem volt ugyan a képtelen kívánság indokolása igaz, mert komoly szándékom volt lemondani s azért nem látogattam meg Arankát, nehogy a menyasszonyomat megcsókolva eltaláljam téveszteni szemem elől a szent illemszabályokat; mégis kiadtam a leveleket. Ezzel azután megszakadt közöttünk jó időre minden kötelek.

Epen jegyben jártam a nyolczadik menyasszonnyal, mikor egy barátságos vacsorára szóló meghívást kaptam. Kisüttem a bajuszomat s elmentem. Belépek az első szo-

után tüzzék ki a javaslatot napirendre. (Helyeslés.)

Eötvös Károly elfogadja a javaslat elhalasztását, nemcsak azért mert a pénzügyminiszter távol van, de mert tagadhatatlan politikai válsággal állnak szemben. Egy tisztán belügyi kérdésben a nemzet többsége következetesen és impozánsan döntött és most a nemzeti akarat elé akadályok gördültek. Nem bocsátkozik ez akadályok mérlegelésébe, de konstatálja a sajtó értesülései szerint, hogy oly tényezők játszanak bele ebbe a dologba, a melyeknek semmi közük ami belügyi dolgainkhoz s a melyek államjogi függetlenségünk rovására mennek. (Helyeslés a szélsőbalon.) Hogy vajjon az a mulasztás nem a kormány mulik-e, azt megvizsgálni a parlament feladata, a mely vizsgálatba természetesen ma lehetetlen bocsátkozni. Várnunk kell tehát a helyzet tisztázását és addig tárgyalni nem lehet. (Helyeslés.)

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter megjegyzi, hogy a kormány nem jelentett be semmi halasztást és ezért az ügyek tárgyalásában fennakadás nem állhat be, mert a kormány felelősség mellett intézi tovább is az ország dolgait. (Helyeslés.) Hiszen ha volna valami a dologban, a kormány tudná kötelezőségét. (Zajos helyeslés.)

Ugron Gábor hozzájárul Szilágyi álláspontjához. De megjegyzi, hogy Eötvös ama kijelentésére, mintha a berlini nagykövét, a főhercegek befolyással volnának az ügyek folyására. Akik tagjai a törvényhozásnak azok joggal folynak be ügyünkbe. Ha befolyanak, jól teszik, joguk van hozzá. (Helyeslés balfelől.)

Eötvös Károly félreértett szavait igazítja helyre. Ő a jogosultak befolyását nem kifogásolta, azt maga is helyesli, de tiltakozik a titkos befolyások ellen, amelyeknek tényleg most nagy alkalmuk van a munkálkodásra. (Helyeslés.)

Elnök kéri a Házát, hogy maradjon a tárgynál: itt csak a javaslat elhalasztásáról van szó, beszéljünk tehát erről. (Helyeslés.)

Madarász József kijelenti, hogy a javaslat elhalasztását úgy indokolja mindenki, ahogy érzi. Ő is látja az idegen beavatkozásokat és erről lehet is, kell is beszélni. A nemzet óhájának megvárását nem szabad megengedni és különösen nem lehet megengedni, hogy hivatalos csapatok vetik magukat a nemzet elé. (Helyeslés a szélső balon.) Tiltakozik az ellen is, hogy a miniszterek Bécsbe járnak, holott itt a mi központunk Budapesten. (Helyeslés a szélső balon.)

Csáky Albin gr. nem tartja helyen levőnek a helyzet fejtegetését és ajánlja, hogy térjenek a kérdés fölött napirendre. (Zajos helyeslés.) Még kijelenti, hogy neki illetéktelen befolyásokról tudomása nincs.

Gyürky Abraham gr. T. ház... felkiáltások. Eláll! Eláll! Nagy zaj.)

Gyürky Abraham gr. elállott a szótól.

A ház Csáky gr. miniszter indítványa ér-

bába. Ures. Belépek a másodikba. Sem a háziaszony, sem a házigazda sehol, hanem ott volt helyettük Aranka, a hetedik menyasszonyom. Egy pillanat alatt tisztában voltam vele, hogy mivel szakításunk óta nem ismerjük egymást, be kell magamat mutatnom. Így követeli ezt az illendőség, főleg egy ildomos leánygyal szemben. Ugy történt.

A szerencsének mind a ketten nagyon örültünk. Csakhamar olyan feszteltenül csevegtünk, mintha közbe sem jött volna a szakítás és az én nyolczadik menyasszonyom. Aranka látszólag beismerte a tévedéseit s igyekezett tőle telhetőleg melegebb érzelmeket táplálni. Hogy ez nem sikerült neki, az nem az én hibám, hanem megint csak az illedelmes nevelésé.

Azóta gyakrabban találkoztunk mint jegyespár s minden találkozásunknak az volt az eredménye, hogy a mérsékeltlen felmelegített szerelem soha sem fog feltorni, míg illemszabályok lesznek faluhelyen.

Hallgatagon szaktítottunk másodszor és utoljára. Ha akárhányszor fűrkészem is az elmaradt lakodalom füstbe menése okát, mindig csak az az egy, bennem már nagyon megizmosodott, sarkalatos elv áll elő, hogy: az olyan leány, a kinek az ereiben nem vér, hanem limonádé folyik, nemcsak hogy feleségnek nem való, hanem menyasszonyok is nagyon unalmas. (Folyt. köv.)

telmében határozott és a javaslat tárgyalását elhalasztotta.

Az erdélyi igazgatások.

Pázmándy Dénes lenjárt Erdélyben és meggyőződött, hogy ott nem egyesek sérelméről van szó, hanem az ott folyó igazgatások egyenesen a magyar állam ellen vannak intézve. A lázadás jeleit nem látta, de jogosultnak találta azt a félelmet, mely az erdélyi magyarságot eltölti. Hisz ott van Gyulafehérvár példája, a hol a helyőrség van s ahol még is órákig tartó skandalumok vannak. Szeretné tudni, hogy a belügyminiszter minő intézkedéseket tett és szeretné tudni, hogy Szilágyi megtorolja az ottani bírák gyöngeségeit? Erdélyben radikális eszközöket kell alkalmazni, mert ott az állami tekintély van megtámadva. (Helyeslés balfelől.) Ebben az értelemben terjeszti be interpellációját. (Helyeslés.)

Hieronimi Károly azonnal felel az interpellációra; s először is azt adja elő, hogy mit szándékozik tenni, hogy a rend helyreálljon. Konstatálja azonban, hogy Erdélyben a rend nincs megzavarva. Ami a személy és vagyonzabizottság biztosítását illeti, arra nézve előadja, hogy Erdélyben a csendőrséget tetemesen szaporította, s a katonaságot fölkérte a karhatalom gyors kiszolgáltatására s a kereskedelmi minisztert fölkérte, hogy a leginkább veszélyeztetett pontokat a központokkal telefon utján összekötesse. — Megtett tehát minden praeventív intézkedést, sőt intézkedett, hogy a csendőrség létszáma egyáltalában emeltessék. A második kérdésre, hogy mit szándékozik tenni az államegység ellenségeinek értelmetlenné tételére, azt feleli, hogy a legszigorubb utasításokat küldte Erdélybe, hogy az igazgatásoknak lehetőleg eleje vessenek. A jövőre nézve kijelenti, hogy feladatának tartja a magyar állam auktóritását tőle telhetőleg a legnagyobb eréllyel megvédeni. (Helyeslés.)

Szilágyi Dezső igazságügyminisztert az interpelláció egy megjegyzése készíti szólásra midőn a bűnpör tárgyalásánál fölmerült formalitásokat ítélte el az interpelláló. Ő az igazságszolgáltatási közegeket a legnagyobb szigorral és a formák megtartására utasította, s abban a véleményben van, hogy azok kötelelességüknek mindig eleget is tesznek.

Pázmándy Dénes az igazságügyminiszter válaszában megnyugszik, de a belügyminiszter válasza nem elégti ki teljesen, mert nem a csendőrség kevés létszáma, hanem a városi rendőrség hiánya a főbaj. A választ tudomásul veszi ugyan ezuttal, de azt szeretné, ha a miniszter még tovább menne a viszonyok javításában.

Hieronimi Károly belügyminiszter néhány szava után a Ház a választ tudomásul veszi.

Elnök megállapítja a jövő ülés napirendjét, s az ülés jegyzőkönyvét hitelesíti.

Ülés vége déli 12 órakor.

TANÜGY.

Az „Aradvidéki Tanítóegylet” közgyűlése.

Arad, május 31.

Tegnap délelőtt tartotta az „Aradvidéki Tanítóegylet” XXV-ik évi közgyűlést.

Egy negyed század bármely egylet történetében emlékezésre méltó, annál is inkább egy tanító egyletnél, melynek tagjai egész életüket a nevelés körül tölték el.

A vármegyeház nagy termében lefolyt népes közgyűlésről a következőkbe foglalva adjuk tudósításunkat:

Az elnök megnyitója.

Pont kilencz órakor megszólalt az elnöki csengetyű, mely helyeik elfoglalására szólította a megjelent tagokat, melynek megtörténte után Mádai Mátyás az „Aradvidéki tanítóegylet”-nek elnöke emelkedett fel s a következő szavakkal nyitotta meg az ülést:

Tisztelt közgyűlés!

Huszonöt év az emberi élet folyásában egy megállapodási pont szokott lenni. Huszonöt év alatt felserdül a gyermek, éretté lesz és számottevő arra nézve, hogy az emberiség körében, ha felgyul szíve lángja, olyan dolgokat műveljen melyeket az utókor is megtekinthet. Az egyletek életében az ilyen dolog rit-

kábban szokott előfordulni, mert bár az egyletekben nincs hiány, hanem egylet minden változás nélkül, jóformán ugyanazon tisztviselőkkel élükön megérjen olyan kort fennállásában, mint a miénk, azt bátran mondhatom — ritkaságnak.

Mennyi lelkesültséggel, mennyi eszmékkel indult utjának megalakulásakor ez egylet?

Az első lépéseknél én is jelen voltam, s ott kimondatott, mintegy azon jelszóval indult meg, hogy azon tanítók, kik egygyé alakultak ne csak egyletté legyenek, hanem kiemelkedő, számottevő tényező az tanúgynek és lelkesült buzgalommal mindig élénk működést fejtsen ki.

Hogy mennyi igaz ezekből azt mind igen jól tudjuk az egylet 25 éves multjából.

Volt idő midőn általános lankadás állott be mindenütt a tanúgy terén és ugy nálunk is. De ha nem is volt alkalma az egyletnek az országos tanúgyi mozgalmakban részt venni, annál inkább munkált saját kebelében a tanúgyi fejlesztés, bírálás által.

Ha visszatekiutok ezen munkás multra, ugy én kettőzött örömet érzek, hogy a jelen közgyűlés megnyitását megérhettem (Eljenzés).

Jelen voltam az egylet megalakulta utáni első lépéseknél, sőt én is működtem az egylet javára becsülettel és büszkeség tölti el keblemet, ha magam is ezen egylethez tartozónak vallhatom.

Kétszeres örömet érzek tehát most, mert egyletünk fokozatosan haladva forduló pontját elérte, belépett a második 25 évbe.

Kívánom, hogy a mindenható isten, ki a sziveket látja, hogy egyletünket oda terelje miszerint egyletünk a haza javát becsülettel szolgálhassa, az ifju nemzedéket pedig munkás polgárokká nevelhesse.

Üdvözlöm az egybegyűlt tagokat és a gyűlést megnyitom.

Az elnök szavait viharos éljenzés követte.

Részvét kifejezések.

A napirend előtt felszólalt Kovács Vincze. Néhai Steier Mihály, szentmártoni tanítóról emlékezett meg, ki ötven évig volt buzgó munkása a tanítás nemes pályájának. Erre nézve indítványozza, hogy halála feletti részvétét jegyzőkönyvileg fejezze ki a közgyűlés és erről kivonatban a család értesítessék.

A második felszóláló Csik János volt, ki meleg szavakban emlékezett meg azon súlyos csapásról, mely Fábián Lászlót, Arad megye főispánját és családját érte egyetlen fia elhalálozásával.

Szintén a részvét kifejezését indítványozza. Mindkettőhöz egyhangulag hozzájárul a közgyűlés.

Uj tagok felvétele.

Ezek után még a jelentkező új tagok névsorát olvasták fel és terjesztették a közgyűlés elé, elfogadás végett. A jelentkező új tagok: Papp György (Almás-Kamarás), Kralik Antal (O-szent-Anna), és Kertay Ilma (Arad.)

Egyhangulag felvették a jelentkezőket.

Egy kis okoskodás.

Mádai Mátyás a jegyzőkönyv hitelesítésére Papp Györgyöt és Csik Jánost küldi ki. Ezután következett a napirend első pontja: a jelentések felolvasása.

A jelentések felolvasására nézve azt az indítványt tették, hogy tekintsék a jelentéseket felolvasottaknak.

Hanem ezt többen nem fogadták el, mivel hozzászólni akartak a jelentésekhez. Különösen az elnöki jelentéshez. Hozzászóltak Krausz Jakab és Szomoru István, kiket az elnök folytonosan félbeszakított.

Krausz Jakab több pontját támadta meg az elnöki jelentésnek, hogy nem tisztánükre a jelentés az elmúlt évnek, hogy a mult év közgyűlésének határozatait nem találja a jelentésben, hogy a vidéki fiók egyletek elnökeit kompromitáló dolgok szintén hiányzanak stb.

A második felszóláló Szomoru István ki azt kifogásolja, hogy Csik János az aradi fiók-egylet elnöke az arad-vidéki-tanító egylet elnöki jelentését nem irhatja alá, szintén nem fogadja el a jelentést.

Szavazás alá bocsájtván a jelentést, a közgyűlés nagy többsége elfogadta az elnöki jelentést.

Értekezés, társház.

Szavazás után Edvi Illés László kamarai másodtitkár érdekes, nagy tanulmányra való szakértekezést olvasott fel az iparos tanuló kiképzetésére vonatkozólag, általános tetőzés nyilvánítt között.

Következtek ezután sorban a jelentések, ugymint pénztáros, számvizsgáló bizottság, a „Családi olvasóköri”-ről jelentéseit, melyből a következőket vesszük át. Hercz Bernát, ki Kis-Jenő két olvasóköri alakított 4 arany jutalomban részesült a t. közp. ig. választmányától.

Nagy fontosságnak a Társ-ház-ra vonatkozó jelentések, melyeket Csik János olvasott fel. A Társ-ház tulajdonképpen egy állandó táp intézet, mely intézetbe elhelyezendő növendékek a lehető legmérsékeltébb (havi 8—10 frt) fizetés mellett nyerjenek teljes ellátást úgy, hogy a díjak bizonyos százalékat terményekben is lehessen fizetniük.

Ezen Társ-ház fővédnöki állását Bohus Zsigmond csász. és kir. kamarás fogadta el és létesítésére egy 600 tagból álló bizottság alakult, hogy a megindítandó gyűjtést a tápintézet felállításának munkáját a millenniumi ünnepre befejezze, az intézetet céljának és rendeltetésének átadja.

A debreczeni országos tanszer kiállításra Balázs Ferenczet határozta kiküldeni a közgyűlés, ki az együletet képviselje.

25 éves jubileum.

Az egyesület 25 éves fennállását jövőre 1895-ben fogja megülni az aradvidéki tanító egyesület nagyobb szabású ünnepséggel.

Folyó ügyek.

Az „Országos bizottság” Budapesten tartandó gyűlésén Máday Mátással fogja magát képviseltetni az egyesület.

A költségvetést Preisinger József számv. b. elnök előterjesztése alapján fogadta el a közgyűlés, mely szerint a bevétel 518 frtban van előirányozva, míg a kiadás 516 frt 20 krtban.

Tisztújítás.

A napirend letárgyalása után következett az új tisztikar megválasztása, miután a régiük nevében Máday Mátás lemondott.

Herman galsai tanító indítványára Máday Mátást egyhangulag választotta meg ismét elnöknek a közgyűlés, melyre a kandidáló bizottság visszavonult és összeállította a kandidátusok névsorát.

A közgyűlés ennek értelmében következőképen választotta meg tisztviselőit.

I-ső alelnök Szathmáry István, II-ik alelnök: Schröd György, titkár: Maurer Mihály, Jegyző: I. Kresztios A. II. Schleifer A. III. Tóth B. Pénztárnok: Wlacosil Károly, Ellenőr: Fischer Antal, Könyvtáros: Körmives József, Számvizsg. bizottság: Elnök: Somogyi A., tagok: Bonts A. Marinkovits Péter. Igazg. vál. tagok: Boros Janka, Zeiler G. Marinkovitsné, H. Ilona, Kovács V. Geller J. Hauser H. Greguss J. Cziráky M. Christian N. Millig J. Várossy G., Neumann A., póttagok: Páran I. Balázs F. Drescher G., Grünbaum N. Női szakoszt. elnöke: Simon K. Társ-ház: Csik J. Munkaprogr: Némethy K. Családi olv.: Brusch Alajos.

A választás után Máday Mátás úgy a saját, mint megválasztott tisztársai nevében köszönetet mondott a belejük helyezett bizalomért és ezzel az ülést bezárta.

Üdvözlő táviratok.

A közgyűlés folyama alatt két üdvözlő távirat érkezett, melyet a jegyző olvasott fel.

A távirat szövege a következő:

„Egyértéktől és hazafiás működésüket koronázta áldásos siker. A délmagyarországi tanító-egylet nevében: Schenk Jakab elnök, Babos Sebő, titkár.”

„Megjelenésében akadályoztatván, tanácsaihoz teljes sikert, együletünknek összhangságot és békét kívánok. Hercz Bernát.

Iskolaszeki ülés.

Aradváros községi iskolaszeki tegnap tartotta meg Salacz Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöklése alatt rendes havi ülését,

a melyen Institoris Kálmán, Posgay Lajos, Péterffy Antal, Frint Lajos, Hász Sándor, Pollák Gyula dr., Kugler István, Bing Vilmos. Millig József, Nikolits Péter, Szöllösy Károly, Tedeschi Viktor, Avarffy Ferencz, Schusztér Illés dr., Szilágyi Ede dr., Abrai Lajos, Barabás Béla dr., Boros Vida, Vizer Péter iskolaszeki tagok és Bóncs Aurél jegyző voltak jelen.

Elnök az ülést megnyitván, Wokoun Janosnak 12 frt tandíj elegettetett, Schilsson Anna tandíjelengedése iránti kérélmé elutasított.

Az újított irkák tárgyában hozott határozathoz Brusch Alajos ajánlott módosítást. Hász Sándor az ajánlott módosítást egy bizottságnak adná ki, hogy egyeztesse össze a ministeri rendeletben foglalt követelményekkel. Az ügyet kiadták a bizottságnak.

A Kasza-utcai ovodának a nyárra menedékházal való összekötése elhatározott.

A polgári iskola igazgatója a IV-ik osztályban a francia nyelv tanításának beszüntetését kéri. Beszüntetett.

Az iskolai bizonyítványok másolatainak kiállításáért 1 frt díj beszédését javasolja a polgári iskola igazgatója. A javaslat elfogadott.

A Hassinger-utcai leányiskolában új természetani és új német olvasókönyv használata engedélyeztetett. Az énektanításra egy bejáró tanár fog meghívni.

Az iskolafelügyelő előterjesztéséhez képest megállapított a vizsgák határideje és kiküldettek a vizgabiztosok. A sorrendet legközelebb közöljük.

Simon Karolin iskolai szabályzatot szerkesztett, amely Millig József elnöklése alatt Abrai Lajos, Boros Vida és Simon Karolin tagokból álló bizottságnak adotta ki, hogy már a jövő tanévben életbeléptethető legyen.

Az iskolafelügyelőnek az iskolamulasztásokra vonatkozó jelentését tudomásul vették, mire az ülés véget ért.

IDŐJARÁS.

Legyenés: reggel 7 órákor 759.8 milliméter, délután 2 órákor 760.5 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órákor 14.9 , délután 2 órákor 23.8 . Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor N. 3. délután 2 órákor DN. 4. Felhőzet: reggel félderült, délután többnyire derült. Csapadék az azóbbi 24 órában: 8 milliméter.

Az első rózsza.

— Költemény prózában. —

Május harmatos nedves reggelén az összelekező lombok suttogva beszélnek egymáshoz.

Feljő, szébtinti káprázatos sugarait a nap, lemosolyog az azurkék ég a megújult felébredt természetre, mintha kérdené: Mit álmotatok?

Halkan felel a lomb, a semlyék pázsítja.

Mintha hallgatva várna minden; mintha most fogamzana a természet valami csodás szépet.

Halvány kékes párázatba borul az erdő mélye.

Hymnust zeng a madár lágy, epedő hangon...

Nem éri szívetek a természet remegését?

Ah, nézetek oda! megszületett...

Már terjeng átható bűvös kedves illata, égfele szállva hangtalan imádatként.

Kaczerán játszik színein a lombok résén át-tört fénysugár, odaröppen a zümmögő kis bogár, a tarka lepke.

Keblén széthasadt a harmatos színű takaró s ott reszket fehér kebellet a most feselt picziny rózsza, a természet bájos úde gyermeke, költészete a megifjodásnak, a szerelemnek.

Illata belopja magát a szívekbe, hogy új érzelmekre hangolja.

Két gyermek játszik elmélázva a lombok mögött.

Egyszerre halvány pir szökik az arcukra.

Az ifju megfogja a leánya kezét, kérdő tekintettel néz bűvös ragyogású kék szeméibe:

— Érzed-e te is, ami itt támadt szívemben

az ihletett vágyat, aminőt még sohasem éreztem ha egyedül voltunk?

— Jer ide közelebb, talán szívem dobbanásából megismered.

A leánya édes izgalommal szökik fel az ifju mellől.

— Te el akarsz hagyni — oh — maradj itt.

Batizst ruhácskáját megfogja a rózsza csipkés bokra, vissza fordul hozzá mosolygó szép szemével az ifju felé, hozza fut, letérdel mellé,

hogy oda tüzze szívéhez a halvány, fehér rózsát, melyet most tépett a bokor lombja közül.

Az ifju megragadja a parányi kezecskét, hogy csókjaival borítsa...

Tova röptült terhével a zümmögő kis méh, hogy enni vigyen utódjának.

A bohó kis madár hangos trilláiban valami epedő méla bánat zeng a szerelemről, a boldogságról, a csalódásról.

Valami fenséges gyönyör van hangjában a bánat szelid árnyalatával.

Kicsi párjára gondol, érzi, hogy meghalna, ha elröbölne tőle szerelmesét.

Oh, hogy amint megszületik a boldogság már ott van első pirulásánál a féltés árnya.

Talán az a két gyermek is együtt érez a kis madárral, amint egymáshoz simulva járnak hallgatagon.

Még nem tudnak semmit az élet gondokról, csak sejtik szívük a jövő fárasztó küzdelméit.

S ha vesztes lenne egyikük a küzdelemben?!

... Pajkos szellő csókolja körül arcukat, szemekben a tiszta, zavartalan boldogság fénye lobog: a leány elbocsátja az ifju kezét, s az féltő gonddal kíséri lépteit amint fut mind messzebb, messzebb az erdő résein pihegő kebellet egy picziny aranyos szárnyu lepe után, feléje tárva karját.

Vaj, utóléri-e?...

BITE PÁL.

IDŐJÓSLÁS.

A közponi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Jnnius 1. —

Meleg. — Szár. — Zivatatok.

„ARADI KÖZLÖNY.”

1894. június hó 1-ével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Előfizetési ára i

HELYBEN:	VIDÉKEN:
Junius hóra 1 frt	Junius hóra 1 frt 20 kr
Junius 1-től szeptember 30-ig 4 frt	Junius 1-től szeptember 30-ig 4 frt 80 kr
Junius 1-től december 31-ig 7 frt	Junius 1-től december 31-ig 8 frt 40 kr

Egyes szám ára 5 kr.

Az „Aradi Közlöny” minden előforduló nevezetesebb politikai, vagy szenzációsabb bel- és külföldi eseményről rendkívüli kiadást ad, melyet helybeli előfizetőinek azonnal és díjta n u l kihordat.

Kerjük azokat a t. előfizetőket, kiknek előfizetésük május hó végével lejárt, hogy azt minél előbb megújítan sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fönnakadás történjék.

Nyáron az egész furdó-ldő alatt előfizetőink kívánságára a lapot bárhová utánuk küldjük, meg akkor is, ha többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési pénzek az „Aradi Közlöny” kiadói hivatalába (aradi és csanádi egyesült vasutak palotája) küldendők.

HIREK.

Junius 1. Péntek. Róm. kath. naptár: Jézus Sz. ün. — Protestáns naptár: Jézus Sz. ün. — Izraelita naptár: Sivan. — Görög-keleti naptár (május 20.): Találé. — A nap kél 3 óra 56 perczkor, nyugszik 7 óra 27 perczkor.

Szabadságharcti emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemelet díjtalan.

Kölcsey-Könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszin.

Junius 2. Az aradi kir. főgymnasium és állami fő-reáliskola majálisa a csálai erdőben.

Junius 3. A hadastyánok junálisa a Csálában.

Junius 10. Az aradi iparos ifjak önképző és betegsegélyező együletének junálisa a Csálában.

A hivatalos lapból. A király Jakab Rudolf marosvásárhelyi törvénytársi bíró a kézdíjárshelyi törvénytársakhoz elnöké nevezte ki.

Az új népiskolák állami segélyezése. Miután a millennium alkalmából az állami segélyre alapítandó népiskolák számát már

véglegesen meghatározták, a közoktatásügyi miniszter körrendeletileg hívta fel Arad megye és Aradváros közigazgatási bizottságait, hogy az ezután emelendő népis-kolák állami segélyzése tárgyában csak sürgős szükség esetén intézzenek hozzá felterjesztést.

— Szerb esperesválasztás Aradon. Mint tudjuk, Aradon egy szerb esperesi állás szerveztetett, amelyre Jevrics György volt szegedi gör. kel. szerb plebánost választotta meg a hitközség. Ezzel a választással tegnapi ülésében foglalkozott Popovits Nikanor temesvári szerb püspök elnöklete alatt a szent-szék, mely Jevricsnek aradi esperessé történt megválasztását egyhangulag jóváhagyta. Jevrics György legközelebb végleg eltávozik Szegedről s Aradra jön, hogy itt diszes új állásának elfoglalására az előkészületeket megtegye.

Az aradi új szerb esperes hazafiságát eléggé illusztrálja az alábbi hír, melyet éppen tegnapi számában hoz az egyik fővárosi újság: „A szegedi szerb templomban Kossuth halála hírére meghuzták a harangot. Néhány szerb tulzó ezért Jevrics esperest bevádolta a Zasztava-nál, hogy a „szerbek ellenségeért“ harangoztatott. Bár a szerb lap csak szerkesztői üzenetben végzett a felszólalással, hozzátevéni, hogy az esperes bizonyára tudja, mit csinál; Jevrics esperes hosszabb levélben felelt, melyben ezeket mondja: „Ő 315 főből álló hitközségével Szegeden, 89,000 magyar között a magyar város jótékonyágát és áldozatkészségét élvezi. A város évente 650 forintot ad a parokiának, 420 forintot a tanítónak, segíezi a szegény iskolás gyermekeket s ingyen tüzelő anyagot ad az iskolának s ő ezért tartozó kötelességének tudta, hogy a jóltevő város nagy halottja iránt lerója a kegyeletet.“ A Zasztava Jevrics tanulságos levelét minden kommentár nélkül közölte.

— A kanyaró ellen. Aradváros polgármesteri hivatala a kanyaró járványt megállapítván, ezen járvány tovaterjedésének megakadályozása érdekében Sarlot Domokos főkapitány a következő óvintézkedéseket rendelte el:

1. Azon házban, hol kanyaró járványban szenvedő beteg van, a betegek elkülönítendőik, a betegek látogatása gátlandó, a szennyezett ágyneműket s ruhát elhurokolása megakadályozandó, a lak, különösen a beteg helyisége tisztán tartandó, szellőztetendő s talaja naponként egyszer 20% jegecs carból-oldattal permetezendő.

2. Minden bejelentett esetről a ker. egészségügyi biztosok a helyszínen megjelenni, a figyelmeztető jelzölásokat kifüggeszteni, a járványos betegség ellen utasítással szolgáló nyomtatványokat ott és a szomszédságban kiosztani, netán a szomszédházakban lappangó beteget kutatni, a ház és lakás környékének tisztántartását, az orvosi-lag elrendelt fertőtlenítéseket, mulasztásokat az orvosi hivatalnak bejelenteni tartoznak.

3. Az iskolák tisztántartását, szellőztetését és fertőtlenítését a tanulók egészségi állapotát a ker. orvosok tartoznak ellenőrizni s ugyancsak ők tartoznak az egyes iskolákban, ovodákban, netán előforduló tömegesebb megbetegedések esetén szükség szerint az illető tanosztály bezárása iránt javaslatot tenni, a betegüléseket okát felderíteni.

4. Oly családból, melynél járványbeteg van, az iskolát senki sem látogathatja.

A kimaradás után az iskolába újra belépni csak orvosi bizonyítvány alapján lehet.

5. A járványos, ragályos betegség megszüntével a beteg és családja körében a szükséges fertőtlenítés a hatósági orvosok által adott utasítás szerint az egészségügyi biztosok közbenjárásával eszközölhető.

— Település Arad megyébe. A „Békés megyei Közlöny“ tegnapi számában olvassuk az alábbi következő hírt: „Brodny Adolf gyniai ügyvéd igen népszerűnek ígérkező eszmét vetett föl. Nevezetesen Kujelen, Arad megyébe 1760 hold szántóföldet adhat el 83 frt átlagos áron. Az ügy-

előjegyzés és maga a település előkészítése nem igényel költséget.“

— A községi tisztújítások elnöke. A belügyminiszter egyik vármegye bizottsági közgyűlésének azt a határozatát, a melyvel községi bíróválasztást erősített meg, felebbezés folytán felülvizsgálat alá vevén, helyben hagyta ugyan, de a határozat ama kitételére nézve, hogy a választást vezető szolgabíró a kijelölés iránti megállapodását indokolni nem tartozik, szükségesnek találta megjegyezni, hogy a törvényben gyökerező s a kijelölési jog természetéből folyó ezen elv csak a tisztújítás elnökének a közgyűlésen való eljárására vonatkozik s csak a választó közönséggel, de nem a felsőbb hatóságával szemben nyerhet alkalmazást.

— Vidéki zsrnalisztika. Kemecsey Jenő, az ismert jeles tollú fiatal zsrnalisztika, a „Szegedi Híradó“ felelős szerkesztője, ezen állásától tegnap megvált.

— Egy postásikkasztó Aradon. Említettük, hogy Lipcsey Tivadar alsó-pujii pósta- és táviradkiadót, a ki 15,000 frt elcsikkasztása után megszökött, a fővárosban kedvesénél, Winkler Jolánna, a detektívek szerencsésen letartóztatták. A postásikkasztó vallomásából kitűnt, hogy vasárnap óta tartózkodik a fővárosban s hogy oda Aradról utazott fel, a hová a sikkasztás elkövetése után menekült. Lipcsey több napig oszva vargott Aradon, de mivel itt semmi különösebb magaviseletet nem árult el, sikertült a rendőrség figyelmét kikerülni. A híres sikkasztót tegnap utaztatták vissza a fővárosból Kolozsvárra.

— Botta Döme mikalakai jegyző tegnapi megjelent szerkesztőségünkben s annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy őt a kurucsi jegyzői állásról nem mozdították el, hanem arról önkénytelen lemondott. Ezt a helyreigazítást ezennel megtegyük.

— Törvényt az erkölcstelen hirdetések ellen. Szabolcs megye elhatározta, hogy felír a miniszterhez a közegészséget és közkerkölcset sértő újság hirdetések ellen; kéri, hogy megtörőltatásról gondoskodjunk a miniszter, esetleg törvényjavaslatot terjeszzen e tárgyban a képviselőház elé. Szabolcs megye alispánja a feliratot pártolás végett átküldte Arad megye és Aradváros törvényhatóságaihoz.

— Terjed az ipar. Csirák Alajos m. kir. csendőrség aradi szárnyának egyenruha szállítója, ki tisztii, önkéntesi s egyéb egyenruhák készítése terén mint törekvő aradi iparos már eddig is széleskörű üzleti nevet szerzett, legújában a m. kir. államvasutak üzletvezetőségénél megtartott ajánlati tárgyaláson mint legkedvezőbb ajánlatot tevő elnyerte a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségéhez tartozó tisztviselő egyenruhájának szállítását.

— Elfogott sikkasztó. Az aradi rendőrség tegnapi jó fogást csinált. Letartóztatta Haas Mór debreczeni illetőségű országserzte körözött sikkasztót s átkísértette az aradi törvényszékhez.

— A milliomos fia. Szörnyű apagyilkosságról ad hírt egy velenczéből érkezett távirat. A Terina nevű villában egy báró Devilacon nevű sokszoros milliomost, aki egyike a legtekintélyesebb egyéniségeknek, a saját fia meggyilkolta. Hogy mi történthetett apa és fia között, ami ily xéres tettel végződött, nem tudni.

— Megvadult elefántok. Prágából sürgönyzik, hogy a Klucky-féle állatseregletnek Jicsinből Turnauba való szállítása közben két elefánt az utcára szabadult. Ezen óriási állatok láttára egy szembejövő kocsi két lova megbokrosodott, erre azután az elefántok is megvadultak. Neki estek a kocsinak s azt izzé-porrá törték. A pentülők s a kocsis meghaltak.

— A német császari pár Daniában. A dán királyi pár egy berlini lap közleménye szerint, Gmundenből való visszautazása alkalmával látogatást tesz Berlinben, hogy a német császárt és nejét a dán trónörökös ezüstmelegzőjére meghívja. Ha a hír valóban bizonyul, a német császár Kopenhágában találkozik fog az orosz czárral is, aki szintén

jelen lesz a dán trónörökös ezüstlakadalmán, a mely július 28-án lesz nagy ünnepségek közt.

— A király köszönete. A királyi pár házasságának negyvenéves fordulójára alkalmából a fővárosi szegény-gyermekkert-egyesület elnöksége nevében Grósz Sándor dr. elnök táviratban fejezte ki az egyesület hódolatát és szerencsekívánatait. Ráth Károly főpolgármester most írásbelileg tudatta az egyesülettel, hogy a király köszönetét nyilvánította a megemlékezésért.

— Apjának gyilkosa. Kurtya, krassó-szőrénymegyei faluban, mint nekünk jelentik, Dorobanczu Juon gazdag földmives folytonos hadilában élt fiával, mert nem engedte, hogy az utóbbi nőül vehessen egy szépet, de rossz hírű falubeli leányt. A fiu el is hagyta e miatt az apai házat s napestig kocsma-zott. Tegnap este pihenőt tartott az öreg Dorobanczu háza udvarán az eperfa alatt, a midőn egyszerre lövés dördült el a háta mögött s a szerencsétlen egyet kiáltva, arcczal előre lebukott a padról. Az odasiető házbéliek halva találták, a golyó átfurta volt a mellét. A gyilkosságot fia követte el, a ki a disznó-ólba rejtőzve megvárta, míg apja szokott pihenő helyére ül s azt egy jól célzolt lövéssel leterítette. A csendőrök elfogták.

— A bolgár fejedelem magyar szárnysegédének bucsuja. A mikor hét évvel ezelőtt Ferdinánd kőburgi herceget a bolgárok trónjukra szölitették, új hazájába szárnysegédekül, kamarásul és főistállómesterül Dobner honvéd-huszár alezredest vitte magával, a ki azóta szakadatlanul odaadással szolgálta fejedelmét. Az alezredestnek azonban magyaros egyenessége és őszintesége miatt sok ellensége támadt a befolyásos bolgárok közt s valószínűleg ennek kell tulajdonítani, hogy Dobner a napokban végleg elhagyta Bulgáriát s visszajön hazájába. Az idegenek kolóniájának számos tagja bucsuzott el tőle a szófiai pályaudvarban, bolgár bajtársai közül azonban csak kevesen kísérték ki. Helyét az udvarnál még nem töltötték be.

— Dinamitos szövetkezet. Temesvárról sürgönyzik: A csendőrség hitelt érdemlő oldalról jelentést kapott, hogy Liebling községben több rovott előéletű egyén szövetkezett a környékbeli módos zsidók házában dinamittal való felrobbantására. Serédi főhadnagy egy csendőr-osztálylyal kiment a községbe, ahol most szigorú vizsgálatot folytat.

— Sikkasztó orpheumigazgató. Nagy felütést keletkeztető elfogatás történt Miskolczon. A hatóság a bécsi rendőrség megkeresésére letartóztatta November Ferenccz orpheumi igazgatót. A bécsi rendőrség intézkedésére hírszerint az szolgált okul, hogy az igazgató régebben nagy összegeket sikkasztott el az osztrák fővárosban.

— Lesseps nyugdíja. Lesseps Ferdinand, akit később aggkorára a Panama-botrány folytán anyagi bukás és gyalázat ért, a Suez-társaság jóvoltából újra elég kedvező anyagi körülmények közé kerül. A társaság ugyanis Lesseps felmenté az elnökség terhétől, díszelnökké nevezi ki, tizenhárom gyermekének s nejének százhuszezer frank évi járadékot bízott.

— Az aradi pályaudvari postamestereségnél egy 18 éves fiatal ember, ki a polgári, gymnasium, vagy realiskola 4 osztályát végezte, gyakornoknak felvétetik. Bővebb értesítés ugyanott nyerhető.

— Pályázatok. Iskolaszolgái állásra a budapesti VII. ker. gymnasiumnál július 20-ig; postamesteri állásra Jakoposén (Trencsénmegye) 8 hét alatt; adóhivatali gyakornokjelölti állásra a silahi kir. adóhivatalnál két hét alatt.

MULATSÁGOK.

(=) Az utolsó majális. Megelevenült tegnapi délután a városíriget vidám kacagó leányokkal. Városi Gizella nővendéki rendesték majálisukat, az utolsó majalist ez évben és mondhatjuk, hogy kedély dolgában bizony vetekedett az eddigi táncmulatságokkal. Már négy órakor megelénkült a tánckör világos színes ruhájú leányokkal, hanem

az igazi mulatság csak öt óra után kezdődött, mikor a tánczosok is besiettek a körbe, hogy megtánczoltassák a csinos leányokat. Nyolcz óra utánig tartott a mulatság, mikor már a nagyok is kezdtek belevegyülni a mulatozók közé. Az időről hálásan kell megemlékezni, a mely kifogástalanul viselte magát.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

* „Ballagó“ czimmel egy csinos kiállítású kötet hagyta el a sajtót **Muzsai János** (Kampis János dr.) tollából. Egy szép nyelvezettel s ügyes verseléssel megírott költői-elbeszélés, a mely mindvégig lebilincseli az olvasó figyelmét s ugyszólván olvastatja magát. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. A kötet ára füzve 1 frt 50 kr., diszkötésben 3 frt. Kapható a szerzőnél (Dr. **Kampis János**, Budapest I. vár, uri-u. 64.) Annak, ki a pénzpostautalványon beküldi, a szerző portómentesen szállítja. Kivánatra utánvét mellett is küldi.

* **Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből** (szerk. **Beöthy Zsolt**) megjelent a 21. füzet, mely két tartalmas cikket foglal magában: az elsőben **Simonyi Zsigmond** értekezik „**Révai Miklósról** és a korabeli nyelvtudományról“, azokat a törekvéseket ismertetvén, melyek a múlt század végén s a jelennek elején Sajnovicstól kezdve **Révai** korszakalkotó munkásságáig fölmerültek; különösen becselessé teszi a dolgozatot számos, eddig ismeretlen adat fölhasználása. A második cikkben **Váczy János**, a Kazinczy levelezésének kiadója, Kazinczy Ferenczről ír. E füzetben ismerteti családját, gyermek- és ifjúkorát, a közpályán szereplését, fogsága történetét, házasságát s a nagy nyelvreformátornak a század első évtizedében megindított agitatori munkásságát. A füzetet ezuttal is számos s eddig jobbara kiadatlan kép díszíti: így Pápai Páris arcképe és szótárának cimképe, Görög Demeter és Révai arcképe s híressé vált debreczeni gramatika czimlapja s u-onnép a Nunkovits-émlék, Révai szobra, s magyar nyelvtanának czimlapja; továbbá Kazinczy gyermek- s ifjúkori arcképe, Kufstein vára s Kazinczi rajzai a várörönről, nevének arcképe, széphalmi lakóháza, összes munkái I. kötetének czimlapja s egy szonettjének kézirati mása. Külön mellékletül: **Gvadányi Peleskei** nótáriusának czimlapja s négy más munkájának szines cimképe van közölve. A valóban tartalmas s gazdagon illusztrált nagy mű füzetenként 40 kr-ért szerkesztő meg az Athenaeumtól vagy bármely könyvkereskedés útján.

* **A Magyar Mese- és Mondavilág**-ból **Benéd Elek** nagyszabású mesekönyvéből, mely a millennium egyik legmaradandóbb emlékének ígérkezik, megjelent a 9. füzet gyönyörű székmesékkel és mondákkal. A legkiválóbb darabja a füzetnek az **Aranygyapjas kosok** című mese, melyet valóban ragyogó fantáziával teremtett meg a mesemondó magyar nép. De szép e füzetben, minden mese- és monda s **Benéd Elek** valósgos virtuozitását fejt ki abban, hogy az egyszerű naiv mesét megtartván igazi népies karakterében, az mégis irodalmi mű hatását tegye az olvasóra. **A Magyar Mese- és Mondavilág** egy füzetének ára 25 kr., tíz füzet előfizetési ára 2 frt 50 kr. Megrendelhető a kiadó Athenaeumnál és minden könyvkereskedőnél.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Összedült állványok.** **Ursics L.** és fia aradi építészek **Rodits István** művezetőjükkel és **Filip József** kömüvevel 1886. május 13-án az aradi postahivatal kapujának boltzatát bontatták le. Javában folyt a munka mikor **Sándor Jakab** bórkereskedő **Westman Arnold** nevű tanoncával csomagot küldött a postára. Amint a gyermek a postaház kapuja alatt haladt, a boltzat leszakadt s az állványokkal együtt maga alá temette **Westman Arnoldot**. A fiu 14 hónapig feküdt beteg s egyik lába eltört. Az aradi törvényszék tegnaptartotta meg az ügyben a végtárgyalást és **Rodits István** és **Filip József** gondatlanul okozott súlyos testi sértésért 50—50 frt főt és 20—20 frt mellékbüntetésre ítélte. A sértett egész életére való munkaképtenségére való tekintettel hétézer forint kártérítést kért, de ebbeli igényével polgári peratra utasított. **Steinhardt Mór** dr. a sértett ügyvédje a kártérítési pert **Ursics L.** és fia czég ellen fogja folyamatba tenni.

TÁVIRATOK.

Politikai toborzás.

Budapest, május 31. (Saj. tud. táv.) Mint annak idején a katolikus népgyűlésre a paraszt-fogdosást, szakasztott azon módon végzik most a klerikaliskok a képviselő-fogdosást. A kikiáltott liberálisokon kívül alig van már képviselő, akihez a klerikaliskok oda ne szemtelenségek volna, és akiket mindenféle sötét ecsetelésével a helyzetnek ne csábítgatnának **Szapáry** táborába. Azonban ezek a kísérletek a szabadelvű párton, mely előtt az elvhűségben dicséretes példával jár elől maga a kormány, megtörnek s abból a lehangothságból, amelylyel a politikai toborzók járnak kelnek, nem is vehető ki valami sikeres toborzás.

Remélhető, hogy a további kísérletek is ilyen meddők maradnak.

A bolgár kormányválság.

Tüntetések.

Szofia, május 31. (Saj. tud. távirata.) A fejedelem és **Stambulov** lakása közötti utat a katonaság megszállta és **Stambulov** a palotához tartó tömeget a lovaság szétoszlatta. **Petrov** hadügyér a fejedelem nevében az ablakból felhívta a lakosságot, hogy tartózkodjék a tüntetéstől. Az utcákban olyan nagy az élénkség, hogy a lovas rendőrök kénytelenek voltak a tömeget több ízben szétkergetni. Altalános sajnálják, hogy **Stambulov** hívei tüntetésre ragadtatták magukat. **Grekov** elvállalta a kormány alakítását.

Sofia, május 31. (Saj. tud. távirata.) Tegnapt **Várnában** is véres összeütközés történt **Stambulov** hívei és ellenesei közt. Sofiában a tegnapt megsebesült és ma meghalt tanulók kartársai tüntetést rendeztek. A rendőség közbelépett, és letartóztatott tíz tanuló. Itten még mindig **Grekovot** tekintik az új kormány fejének, pozitív döntés azonban még nem történt.

Altalában azt hiszik, hogy a **Stambulov** mellett rendezett tüntetés intézői nagy hibát követtek el, hogy azt a válság megoldása előtt rendezték, ez által azt hiszik, hogy rá akarják erőszakolni a fejedelemre akarataikat, mi viszont felkeltette a tüntetés ellen irányuló izgatottságot.

Más oldalról a rendőséget részrehajló eljárással vádolják, miért is a katonaságnak kellett közbelépni a rendőség önkényes eljárása ellen. Reggel óta a kiváló személyiségek házaikatonailag őriztetnek. Hírlik, hogy a rendőrprefektust lanyha eljárásáért fenyegettek.

A kormányváltozás az ország belsejében mély benyomást kelt.

Bomba merénylet.

Róma, május 31. (Saj. tud. táv.) Az éjjel a hadügyminiszter palotája előtt egy bomba robbant fel, de senki sem sérült meg. Azt hiszik, hogy a merénylet **Felice Guiffrida** elíteltetése miatt történt.

KÖZGAZDASÁG.

= **Sertésorbáncz.** **Zselinszky Róbert** gr. ötvénési uradalmában a sertésorbáncz járványosan fellépett, miért is a járvány teljes megszűnéseig Ötvenesről a takarmányszállítás hatóságilag betiltatott.

= **Az aradi kereskedelmi és iparkamara** múlt évi zárszámadásainak részleteit a következőkben val alkalmunk közölni: Kamarai illeték hátralékban maradt 1892. év végén 5447 frt 93 kr.; 1893. évben kivettett 10.689 frt 45 kr., összesen tehát az illetékelőírás 16.137 frt 38 krt tett. Az 1893. évben befolyt

10,158 frt 55 kr., és így hátralék maradt 5,826 frt 50 kr. A kamara bevételei így alakultak: a pénztári maradvány 1892. év végével 15,307 frt 49 és fél kr.; 2. kamarai illeték fejében befolyt 10,158 frt 55 és fél kr.; 3. védjegy beiktatására befolyt 15 frt; 4. Arad sz. kir. városi 1893. évi járnék fejében befolyt 1000 frt; 5. kamatokból 456 frt 92 kr., s így összesen 26,927 frt 97 kr. A kiadások következők voltak: a) rendesek: 1. fizetések 4614 frt; 2. lakbér 612 frt 50 kr.; 3. világítás és fűtés 151 frt 88 kr.; 4. könyvtár és folyóiratok 249 frt 37 kr.; 5. nyomda 362 frt 26 kr.; 6. irodai szerek 160 frt 01 kr.; 7. évi jelentés 528 frt 18 kr.; 8. hivatalszolgá ruházata 100 frt; 9. utazási költségek 313 frt 20; 10. előre nem látott kiadások 312 frt 69 kr.; 11. kereskedelmi és iparoktatási czélok előmozdítására 320 frt; 12. a ménesi vinczellér iskolánál egy növendék ellátási költségeire 150 frt; 13. a vasutügyi felszólamlási és értesítő hivatal segélyezésére 300 frt; 14. az aradi fa- és fémpipari szakiskola fenntartási költségeihez 752 frt; 15. az aradi kereskedelmi akadémia segélyezésére 1000 frt; 16. a nyugdíjalaphoz hozzájárulás 480 forint; összesen 10 406 forint 09 krajczár, (előirányozva volt 10,702 frt.) b) rendkívüliek: 1. a kamarai tisztviselők és szolga nyugdíjalapjának létesítésére 5,000 frt, 2. a Baross-szobor alaphoz hozzájárulás 200 frt; 3. **Jókai Mór** műveinek megszerzésére első részlet fejében 50 frt, összesen 5,250 frt. Fő összeg 15,656 frt 09 kr. A kamara pénzügyeinek cselekvő állása Decz. 31-én: pénztári készletben 11.281 frt, 88 kr., a künnlévő illeték hátralékból behajthatónak felvett 50 százalékban 2.913 frt, 26 kr., összesen 14.195 frt 14 kr. Teher nincs.

= **Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok.** 1894. évi május hó 30. Hízott sertések: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 kílgron felüli súlyban) 43.—44. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm súlyban) 43.—44. — krig. Fialal nehéz (pkinc 320 kílgron felüli súlyban) 45.—45.5 krig. Fialal közép (pkint 251—320 kílgr. súlyban) 4 .5—45. krig. Fialal könnyű (pkint 250 kílgr. terjedő súlyban) 44.—45. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kílgron felüli súlyban) 43.—44. krig. — Közép (pkint 220—280 kílgr. súlyban) 43.—44. krig. — Könnyű (pkint 220 kílgr. terjedő súlyban) 43.—44.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kílgr. felüli súlyban) 43.—44. krig. Közép (páronkint 220—260 kílgr. súlyban) 43.—44. krig. — Könnyű (páronkint 220 kílgr. terjedő súlyban) 42.—43. krig. Sertéslétszám 1894. május hó 28-án volt készlet 193,232 darab. 1894. május hó 29-én felhajtott: 3308 drb. 1894. május 29-én elszállított 3264 drb. 1894. május 30-án maradt készletben 193,276 drb. — A hízott sertésüzlet irányzata: lanyha.

Szeszűzet.

— Május 31. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban avara szesz 58.50, kicsinyben 64.— hordó nélkül, per 100 liter %, beleváró 35 frt fogyasztási adó.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —

Budapest, május 31. d. u. 5 óra.

Gabona	Faj	Irányzat	100 kilogramm frt
Búza	bánsági	lanyha	6.65— 7.10
	tiszavidéki	„	6.70— 7.10
	pestvidéki	„	6.65— 7.10
	fehérmegyei	„	6.65— 7.10
	bácskai	„	6.75— 7.15
észak-magyarországi	„	„	„
Reze	—	lanyha	5.10— 5.20
Árpa	takarmány	osond.	5.95— 6.35
	égetni való sörfőzdei	„	„
Zab	—	lanyha	6.85— 7.—
Tengeri	bánsági	lanyha	4.80— 4.85
	másnemű	„	„
Káposzta-repeze	—	lanyha	—
Köles	—	osond.	3.80— 4.25
Búza	tavasza	lanyha	6.80— 6.82
	június 1894	„	6.55— 6.57
	ősze	„	5.28— 5.28
Tengeri	május-június 1894	lanyha	4.80— 4.61
	szept-október 1893	„	4.65— 4.67
Zab	Budapest sz. tavasza	lanyha	5.52— 5.54
	Budapest sz. ősze	„	„
Káposzta-repeze	aug.-szeptember 1893	szilárd	9.80— 9.85

Felelős szerkesztő: **Vass Géza.**

Arverési hirdetemény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a város tulajdonát képező az itt alább felsorolt földeknek bérbeadása iránt f. é. június hó 4-én d. e. 10 órakor árverést tart.

Bérbeadás alá kerülnek:
1. a jelenleg Bojos István által haszonbérben tartott parti dűlbéli 4⁵⁴⁸/₁₁₀₀ holdnyi terület 1894. évi október 1-jétől 3 egymás után következő évre; a kikiáltási ár holdanként évi 12 frt 50 kr. bér;

2. a Dezsőfi Vilmos által bérben tartott püspökreői 13⁵²⁷/₁₁₀₀ holdnyi terület f. é. október 1-től 3 évre; a kikiáltási ár holdanként évi 6 frt 60 kr. bér;

3. a Hegedűs Pál által haszonbérben tartott azon városi terület a mely a Kohn-féle radnauti falorkó-hely kerítése és az élővíz-csatorna között fekszik f. é. október 1-jétől számítandó 3 évre; a kikiáltási ár az egész terület után évi 6 frt bér;

4. a Lux Hermann által bérben birt nyomásokoz 26⁰⁹⁰/₁₁₀₀ hold u. n. papi föld f. é. október 1-jétől számítandó 3 vagy 6 évre a kikiáltási ár holdanként évi 12 frt 80 kr. bér;

5. a Mayer József által bérben tartott gulya legelőbbsi 1. és 2. sz. 63⁷¹²/₁₁₀₀ holdnyi terület f. é. október 1-jétől számítandó 3 vagy 6 évre, kikiáltási ár holdanként évi 10 frt;

6. a Puterity Döme által haszonbérben tartott Brűnek dűlbéli 4²⁶⁵/₁₁₀₀ hold terület f. é. november 1-jétől számítandó 3 évre a kikiáltási ár holdanként évi 12 frt 20 kr. bér;

Bánompénzül leendő a kikiáltási-árak szerint számított évi bérösszegnek 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők. Arad sz. kir. város gazdasági széke 1894. évi május hó 21-én tartott üléséből.

Lőcs Rezső,

aljegyző.

M. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége.

15588 | 894. sz.

1-3

Pályázati hirdetemény.

A m. kir. államvasutak debreczeni-m. szigeti vonalán lévő Királyháza állomás kibővítéséhez tervezett, alább következő munkák létesítésére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik, melyre a versenyfeltételek szerint felszerelt és felbélyegzett ajánlatok legkésőbb évi június hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőség titkárságánál benyújtandók. Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A létesítendő munkák a következők:

1. Egy 69² m. hosszú és 4⁴ m. belnyílású boltozott átérés.

2. Egy 9 mozdonyállással bíró 3 vágányu mozdonyiszín és az ahhoz tartozó 6 külső tisztító-gödör és 2 daruakna.

3. A felvételi épület kibővítése egy 92⁰ m² alapterületű földszintes toldalékkal.

A végrehajtandó munkálatokra vonatkozó tervek részletes költségszámítások és a szerződési tervezet f. évi május hó 26 ától kezdve a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének pályafentartási és építési osztályánál (Debreczen, főpiac Hungaria épület II. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati költségszámítások és az ajánlati szöveg megszereshetők.

Az ajánlatok borítékai következő felirással látandók el:

"Ajánlat a királyházi állomás-bővítés munkáira."

Bánatpénz fejében legkésőbb évi június hó 8-án délelőtti 11 óráig 1000, azaz ezer forint teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az előbb említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál.

A készpénzben befizetett bánatpénz után kamat nem követelhető.

Az értékpapírok a budapesti illetőleg bécsi

tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de a névértéket meg nem haladható értékben fogadtatnak el.

Az üzletvezetőség fentartja magának az ajánlatok közt a szabad választás jogát.

Debreczen, 1894. május 22.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Kolozsvárt

13404. sz.

1-3

Pályázat.

A m. kir. államvasutak Sepszi-Szt.-György állomásán 1894. évi augusztus hó 1-én megnyitandó állomási vendéglői üzlet bérbeadása iránt ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik a nevezett állomási vendéglőt bérbevenni óhajtják, hogy szabályszerűen bélyegzett és a kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat legkésőbb f. évi július hó 1-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége általános osztályához (titkárság) ozimezve, benyújtani vagy beküldeni sziveskedjenek.

Megjegyeztetik, hogy a bérlet három évre köttetik és pedig 1894. évi augusztus hó 1-től 1897. évi július hó 30-ig terjedő időtartamra. A vendéglői üzlet gyakorlásához szükséges helyiségeknek kívül a vendéglős mellékhelyiségekkel kiegészített magánlakást is nyer.

Az ajánlatok külön lepecsételt borítékban küldendők be és a boríték következő megjegyzéssel látandó el:

"Ajánlat a sepszi-szt.-györgyi állomási vendéglő bérletére."

Az ajánlattevő köteles a kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. évi június hó 30-ig bánatpénzképpen 100 frtot készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban letétbe helyezni vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül a felajánlott összeg magasságára, szabadon válasszhasson.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége III. osztályában tudhatók meg, a melyekre e helyen is megjegyeztetik, hogy a bérbeadandó vendéglői üzletben csakis hazai sör mérhető ki. Kolozsvár, 1894. május 3-án.

Az üzletvezetőség.

M. kir. államvasutak bpest-jobbparti üzletvezet.

22422. sz.

1-3

Pályázati hirdetemény.

A m. kir. államvasutak Budapest-Józsefváros pályaudvarán a központi szertár udvarán létesítendő raktár munkálataira ezennel nyilvános pályázat hirdettetik, melyre a versenyfeltételek szerint felszerelt és bélyeggel állított ajánlatok legkésőbb évi június hó 9-én déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzletvezetősége titkárságánál benyújtandók.

Később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Bánatpénz fejében legkésőbb évi június hó 8-án délelőtti 11 óráig 600 frt, azaz hatszáz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az alább említett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál lefizesendő.

Készpénz után kamat nem követelhető, az értékpapírok pedig tizenegy napnál nem régebbi utolsó napi árfolyam szerinti értékben fogadtatnak el, névértéken felül értékpapírok egyáltalában el nem fogadtatnak.

Az ajánlatok borítékai következő felirással látandók el: "Ajánlat a m. kir. államvasutak központi szertár udvarán létesítendő raktár munkáira."

A végrehajtandó munkákra vonatkozó versenyfeltételek, szerződési tervek és költségvetések a budapest-jobbparti üzletvezetőségnek építési és pályafentartási osztályában naponta 8-12 óráig délelőtt betekintethetők.

Budapest, 1894. május hóban.

Az üzletvezetőség.

Magy. kir. államvasutak.

54790 | 94 szám.

475.

Pályázati hirdetemény.

A magy. kir. államvasutak igazgatóságánál 8 hivatalos állás üresedett meg, melyekkel évi 300 frt fizetés 120 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmaztatásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi ministeri igazolvánnyal ellátott altisztek ezen állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon kiszolgált altiszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak s pályázni óhajtának, hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat melyben a vasuti szolgálatra képesítő 35 évet meg haladó koron, és ép egészséges testszerkezeten kívül a magyar írás olvasás és számolás elemeiben való jártasság, továbbá a német nyelv ismerete, úgy szintén a magyar honpolgárság kellőképen igazolandó a következő cím alatt

A magy. kir. államvasutak igazgatóságának Budapest VI. kerület Andrassy ut 73. sz. legkésőbb f. 1894. évi június hó 15-ig terjesztésük be, minthogy az ezen határnapon tul beérkezendő kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Budapest 1894. évi április hó 29-én.

Az igazgatóság.

6027 | 894. sz.

3-3

Pályázati hirdetemény.

Arad szab. kir. város közönsége ezennel pályázatot hirdet: világítási és erőátviteli célokra szolgáló központi villamos-telepnek s az ehhez tartozó vezetéki hálózatnak és berendezéseknek Aradvárosában való létesítése és üzemben tartása iránt. — A pályázati ajánlatok 1894. július 1-ének d. e. 12 órájáig Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalához nyújtandók be.

Minden ajánlathoz bánompénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban 5000 (ötezer) forint csatolandó, vagy azok benyújtásával egyidejűleg a város pénztáránál letétbe helyezendő. — A pályázati feltételeket, melyeket minden pályázónak ismernie és el kell fogadnia: a polgármesteri hivatal a hozzá intézett megkeresésre a pályázni kívánóknak kiszolgáltatja, illetőleg postán megküldi.

Aradon, 1894. márczius 24-én.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, polgármester.

231 | 894. g. sz. u.

1-4

HIRDETMÉNY.

A városi színház-épület déli bérházának 1-ső emeletéa levő 3. sz. jelenleg Simonyi Lajosné urnó által birt és 6 utczai, 1 elő, 1 cselédszobából, konyhából s kettős kamarából álló lakás f. é. május hó 1-től kezdve bérbeadó.

A bérbérvétel iránt a gazdasági szék elnökénél lehet jelentkezni.

Arad, 1894. május 25.

Arad sz. kir. város gazdasági széke.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatalától.

6114/1894. kh.

Hirdetemény.

A gyalogutak gondozása tárgyában elkött s a nagyméltóságu m. kir. belügyminiszterium 6189/84. sz. intézkedésével jóváhagyott szabályrendelet 5. §-a értelmében a belváros egész területén május hó 15-től szeptember 15-ig terjedő idő alatt a gyalogutak a ház és telektulajdonosok által naponként egyszer és pedig az asphalt burkolattal ellátott gyalogutak pedig este 7-8 óra között megloosolandók.

Erről azon figyelmeztetéssel értesítettnek a telek- s háztulajdonosok, hogy mindazok, kik ezen intézkedésnek eleget nem tesznek, a városi szegény alap javára fordítandó 2-25 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatóság esetén 12 órától 3 napig terjedhető elzárással fognak büntettetni.

Aradon, 1894. évi május hó 15.

Sarlot Domokos
főkapitány.

6922/1894. k. h.

Dr. KIESOW
augsburgi élet-essentiája.

Ezen gyógyszer teljes joggal kiérdemli az Élet-essentiá nevet, mert gyorsan, mondhatni szemmel láthatólag segít, az elvesztett egészséget helyreállítja, azt edzi s így az életet hosszabbítja. Legtöbb betegség a gyomor elromlásából és rossz emésztésből ered, melyből ismét a vérnyálkassága és egyéb rossz nedvek származnak s minthogy ezen élet-essentiá éppen a gyomorra hat legjótékonyabban, így különösen ajánlható a következő bajokban:

felvívódások és szelek, nehéz lélegzés, torokfájás, méhnyálka, hasmenés, vérhas, hideglelés, aranyér, heilika, főfájás, gyomorfájás, gyomorgörcs, gyomorégés stb.

1 üveg ára 1 frt, fél üveg 50 kr., egy tuczat 10 frt, egy tuczat fél üveg 5 frt.

Főraktár: Budapesten, Király-utca 12. sz. a.
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza.

Kapható:

Török József budapesti gyógyszerész
különlegességi főraktárának aradi
Rókjában: 141. 9—12.

RING LAJOS

„Angyalhoz” címzett gyógyszerháza
ban Aradon, Asztalos Sandor-u. 1. sz.

6289 kl.

Hirdetmény.

Aradváros gazdaközönségének közlegelőre áró szarvasmarha állományát az egyes járványos állati betegségek behurcolásától megóvándó, az év közben vásárolt és közlegelőre hajtandó szarvasmarháknak a vétel napjától számított 8 napig otthon s állatorvosi felügyelet alatt tartását rendelem el.

Felhívom ennélfogva a gazdaközönséget, miszerint vásárolt s közlegelőre bocsátandó szarvasmarhát Varga János állatorvosnál azonnal bejelentse.

Végül tudatom a gazdaközönséggel, miszerint ezen évközben vásárolt s közlegelőre hajtandó állatok megbélyegzése minden hét szombatján a déli órákban a városi tüzoltó laktanyában eszközöltetik.

Arad, 1894. évi május hó 16.

Sarlot Domokos
főkapitány

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 1892. évi márczius hó 5-én 14837. sz. a. kiadott és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében ez idén is köztudomásra juttatom, hogy június hó 1-től augusztus hó 1-ig eső vasárnapokon az alább elősorolt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak d. e. 10 óráig gyakorolhatók, — u. m.:

1. a gépiparnál a sürgős és halaszthatlan javítási munkák;
2. a kisiparnál sürgősen rendelt javítási munkák;
3. a pékiparnál az áru elkészítése és szállítása;
4. a mészáros, hentes és kolbász készítő iparnál az elkészítés, elárúsítás és szállítás;
5. bank és váltóüzletek;
6. boltok, minden kereskedelmi elárúsító és szolgálat közvetítő üzletek;
7. borkereskedések;
8. cselédszerző üzletek;
9. elárúsító üzletek;
10. fehérítési iparnál;
11. fűszer, rövidáru, divat, vas és egyéb kereskedések;
12. vad kereskedések;
13. baromfi kereskedések és minden más hasonló ipari- és kereskedelmi üzletekben az elárúsítás és házhoz szállítás;
14. szatós üzletek;
15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazottak irodabeli munkája;

Miről az érdekelteket azon hozzáadással értesitem a jelen hirdetmény útján, hogy mindazok ellen, kik az előirt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII-ik t. cz. 6. §-a értelmében fog a büntető eljárás folyamatba tétetni.

Kelt Aradon, 1894. évi május hó 28-án, a város rendőrkapitányi hivatala.

Sarlot Domokos
főkapitány.

7451 | 894.

1—3

Hirdetés.

A nagym. földmívelésügyi m. kir. miniszter ur 12414 | 894. sz. a. kelt rendelete szerint a ragadó tüdőlob behurcolásának veszélye miatt szarvasmarhát Németországba szállítani Árva, Szepes, Liptó, Turóc, Trencsér, Nyitra, Zólyom Bars, Nógrád és Pozsony vármegyék területéről egyáltalán tilos.

Aradon, 1894. április 14.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 9—02

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírre tétetik, hogy a városi árvapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8%, a melyből töke törlesztésre esik 2%, 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből töke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből a töketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is felévi felmondásra a felévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma

Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az-
világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Häger javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szer-
ek. ből összeállított hajfestősszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Hármszögletű fogfájást azonnal meggyógyít. 1 üveg 35 k.

A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrt szépít hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 60 kr.

Valóditokaji bor. Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírű pincéjéből. Ára 1 üvegnek 8 és 12 frt.

Ménesi aszúbor Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 k. aranyár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin és vasoxýtartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek. Fűt és szag nélkül, vörös, fehér és sárga színben. Egy kr. 2 frt.

Magnesium fátylak. 150 normal gyertya-
égy, 1 db 60 kr. 12 percig égő, 1 db 10 kr. 24 percig égő, 1 db 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszínben).
adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3—4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle
ból eredt rheumás és csontos fájdalmak ellen igen hiro-
s és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora, mely mindenféle kö-
högést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenem gyógyszerérték a postai csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

Ugyancsak ezen gyógyszerháza minden vegyvizsgálásra gubizánk elfogadhatnak és lelkiismeretes tanácsot adnak.

10 11—12

Elismert legtisztább

alkalikus

KRONDORFI SAVANYVIZ

asztali-

és

gyógyvíz

orvosi tekintélyek tapasztalata szerint kiváló gyógyhatással bír köhögés és rekedtségnél, tüdő-, gyomor- és hólyaghurutnál.

Borral vegyítve felséges ital.

Kapható ARADON minden fűszerkereskedésben.

Magyarországi főraktár: Bauer Lajos és testvére Budapest, Arany János-utca 9. szám.